

[Baunsgaard.]

så kunne man da passende, fordi det nu engang var et mindre område, give en indrømmelse her. Jeg tror ikke, det indenrigs-politisk, skal vi sige psykologisk, ville være noget klogt skridt, men jeg tvivler oprigtigt også på, om det vil være nogen indrømmelse, der vil blive modtaget som noget væsentligt bidrag fra dansk side. Spørgsmålet er, om en sådan isoleret opgivelse af import-restriktionerne på gartneri- og frugtområdet måske ikke netop vil sætte den manglende og store tilføjelse i relief. Jeg har villet sige dette, fordi jeg mener, at Danmark her vedrørende noget af det, det måske kan blive realistisk at tale om, nemlig et heldigt forløb af Kennedyrunden, selv har et betydeligt ansvar.

Jeg må slutte, som jeg gjorde indledningsvis, med at understrege, at der er intet, som ud fra en nøgtern bedømmelse har ændret noget i den generelle problematik for Danmark, at en isoleret dansk tilslutning til fællesmarkedet ikke løser vore problemer, men skaber en række nye, hvis omfang vi ikke kan overskue.

Aksel Larsen: Det var da vist både sundt og godt, at vi fik denne markedsdebat, for selv om den naturligvis ikke vil resultere i nogen beslutning om danske skridt i den ene eller den anden retning, tjener den vel til at skabe klarhed ikke blot i folketinget, men også i offentligheden over hele den markedspolitiske og Danmarks eksportpolitiske situation. En sådan klarhed kan vel nok være tiltrængt, eftersom der stadig væk har været og bliver ført en agitation for, at hvis Danmark blot tilsluttede sig fællesmarkedet, ville alle vore økonomiske problemer være i orden, og så ville dansk landbrug komme i himmerige.

Udenrigsministeren begyndte sin redogørelse, som jeg ligesom de andre ordførere takker for, selv om vi måske nok opfatter den forskelligt, med en omtale af krisen i NATO, som jo er en krise for hele det hidtidige såkaldte vestlige samarbejde. Ved at tale om det til en begyndelse har udenrigsministeren for så vidt endnu en gang bekræftet, at fællesmarkedet, sådan som det var tilstræbt, ikke kun og ikke hovedsagelig var en økonomisk og handelspolitisk samarbejdsorganisation, men et tilstræbt magt-

politisk statsforbund beregnet på at sammensveje og styrke NATO og supplere NATO og altså egnet til at modvirke afspænding her i Europa, men muligvis også egnet til at uddybe skellet imellem det, man kalder de rige lande, og udviklingslandene.

Nå, alt dette vidste vi allerede fra Romtraktaten og fra de diskussioner, vi har haft om Romtraktaten og fællesmarkedet, sådan som det var tænkt efter Romtraktaten, men det er da ganske tydeligt efter de erfaringer, vi har gjort, at så ville noget, der var meget stærkere end almindelig skepsis over for fællesmarkedet, have været på sin plads noget tidligere. Det så meget mere, som dansk medlemskab i Romtraktatens fællesmarked — og jeg ser mig nødsaget til at gøre et skel mellem Romtraktatens fællesmarked og det fællesmarked, der befinder sig i en eller anden mærkværdig omformningsproces nu — ville have berøvet Danmark vor suverænitet over vitale danske anliggender, og det ville ikke på nogen måde sikre dansk økonomi og beskæftigelse, gavne vor industri eller give landbrugserhvervet det slaraffenland, man som sagt har forsøgt at foregøgle det.

Udenrigsministeren har så evindeligt ret i, at vi i bedste fald ikke vidste, hvordan vor landbrugseksport ville have udviklet sig, hvis vi i sin tid havde valgt fællesmarkedet fremfor EFTA. Jeg synes, at hele udviklingen, som vi har iagttaget den, og som den også er blevet belyst så udmærket gennem de tal, hr. Carl Petersen og hr. Baunsgaard har fremdraget fra folketingets talerstol, viser, at det var godt, at vi i sin tid traf beslutning om at gå ind i EFTA, og det er godt, at vi har arbejdet inden for EFTA, sådan som vi har arbejdet.

Men alt dette er ved at være historie. Der blev jo i sin tid lukket af for engelsk og dansk tilslutning til fællesmarkedet, og jeg må måske have lov til at sige, at det var jo ikke alle, der delte min opfattelse, at mulighederne for medlemskab af fællesmarkedet i sig selv var meget små, bortset fra at det ikke var noget, der var tilstræbel-sesværdigt.

Selv om vi nu, hvad der synes at være folk der gerne vil lade som om de er, er tilhængere af, søgte nye forhandlinger om optagelse i fællesmarkedet, så er det da tydeligt, at sådanne forhandlinger kunne